

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

10. listopadu 2016 *

„Řízení o předběžné otázce — Naléhavé řízení o předběžné otázce — Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech — Evropský zatýkací rozkaz — Rámcové rozhodnutí 2002/584/SVV — Článek 1 odst. 1 — Pojem ‚soudní rozhodnutí‘ — Článek 6 odst. 1 — Pojem ‚vystavující justiční orgán‘ — Evropský zatýkací rozkaz vystavený ministerstvem spravedlnosti Litevské republiky s cílem výkonu trestu odnětí svobody“

Ve věci C-477/16 PPU,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) ze dne 2. září 2016, došlým Soudnímu dvoru téhož dne, v řízení týkajícím se výkonu evropského zatýkacího rozkazu vystaveného proti

Ruslanasu Kovalkovasovi,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, E. Juhász, C. Vajda, K. Jürimäe (zpravodaj) a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,,

s ohledem na rozhodnutí přijaté po vyslechnutí generálního advokáta, upustit od písemné části řízení v souladu s článkem 111 jednacího řádu Soudního dvora, a po jednání konaném dne 5. října 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za nizozemskou vládu M. Bulterman, H. Stergiou a B. Koopman, jako zmocněnkyněmi,
- za německou vládu T. Henzem, M. Hellmannem, J. Möllerem a R. Riegelem, jako zmocněnci,
- za řeckou vládu E. Tsaousi, jako zmocněnkyní,
- za finskou vládu S. Hartikainenem, jako zmocněncem,
- za švédskou vládu A. Falk, C. Meyer-Seitz, U. Persson, N. Otte Widgren, H. Shev a F. Bergiusem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi R. Troostersem a S. Grünheid, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: nizozemština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 19. října 2016,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 1 a čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. 2002, L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34), ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24) (dále jen „rámcové rozhodnutí“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci výkonu – v Nizozemsku – evropského zatýkacího rozkazu vystaveného ministerstvem spravedlnosti Litevské republiky (dále jen „litevské ministerstvo spravedlnosti“) proti Ruslanasu Kovalkovasovi za účelem výkonu trestu odnětí svobody v Litvě.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 5 až 9 odůvodnění rámcového rozhodnutí zní následovně:
 - „(5) Z cíle stanoveného pro Evropskou unii stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva vyplývá zrušení vydávání mezi jednotlivými členskými státy a jeho nahrazení systémem předávání mezi justičními orgány. Dále zavedení zjednodušeného systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí ve věcech trestních umožňuje odstranit složitost a možné prodlení spojené se stávajícími postupy vydávání. Tradiční vztahy spolupráce, které až dosud převládaly mezi jednotlivými členskými státy, by měly být nahrazeny systémem volného pohybu soudních rozhodnutí ve věcech trestních, zahrnujícím jak rozhodnutí předcházející odsouzení, tak i pravomocná rozhodnutí, v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
 - (6) Evropský zatýkací rozkaz stanovený v tomto rámcovém rozhodnutí je prvním konkrétním opatřením v oblasti trestního práva k provedení zásady vzájemného uznávání, na kterou Evropská rada poukázala jako na „úhelný kámen“ justiční spolupráce.
 - (7) Jelikož cílů týkajících se nahrazení systému mnohostranného vydávání založeného na Evropské úmluvě o vydávání ze dne 13. prosince 1957 nelze dostatečně dosáhnout jednostranným jednáním členských států, a proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, jich může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Rada přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity ve smyslu článku 2 [EU] a článku 5 [ES]. V souladu se zásadou proporcionality ve smyslu článku 5 Smlouvy o ES toto rámcové rozhodnutí nepřekračuje rámec toho, co je pro jeho dosažení nezbytné.
 - (8) Rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí podléhat dostatečné kontrole, což znamená, že justiční orgán členského státu, ve kterém byla vyžádána osoba zatčena, bude muset přijmout rozhodnutí o jejím předání.
 - (9) Úloha ústředních orgánů při výkonu evropského zatýkacího rozkazu musí být omezena na praktickou a správní pomoc.“

- 4 Článek 1 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Definice evropského zatýkacího rozkazu a povinnost jej vykonat“, stanoví:

„1. Evropský zatýkací rozkaz je soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody.

2. Členské státy vykonají evropský zatýkací rozkaz na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí.

[...]“

- 5 Články 3, 4 a 4a rámcového rozhodnutí upravují důvody pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu a důvody, pro které je možné odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu. Článek 5 tohoto rámcového rozhodnutí se týká záruk, které musí v určitých případech poskytnout vystavující členský stát.

- 6 Článek 6 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Určení příslušných justičních orgánů“, stanoví:

„1. Vystavujícím justičním orgánem je justiční orgán vystavujícího členského státu, který je oprávněn vydat evropský zatýkací rozkaz podle práva tohoto státu.

2. Vykonávajícím justičním orgánem je justiční orgán vykonávajícího členského státu, který je oprávněn vykonat evropský zatýkací rozkaz podle práva tohoto státu.

3. Každý členský stát informuje generální sekretariát Rady o příslušném justičním orgánu podle jeho práva.“

- 7 Článek 7 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Účast ústředního orgánu“, stanoví:

„1. Každý členský stát může určit jeden nebo více ústředních orgánů, dovoluje-li to jeho právní systém, které budou nápomocny příslušným justičním orgánům.

2. Členský stát může, je-li to nezbytné kvůli organizaci jeho vnitřního soudního systému, učinit jeden nebo více ústředních orgánů odpovědnými za správné doručení a převzetí evropského zatýkacího rozkazu a za další související úřední písemný styk.

Členský stát, který hodlá využít možností uvedených v tomto článku, sdělí generálnímu sekretariátu Rady informace o určeném ústředním orgánu nebo ústředních orgánech. Tyto údaje jsou závazné pro všechny orgány vystavujícího členského státu.“

Nizozemské právo

- 8 Overleveringswet (zákon o předávání osob) provádí rámcové rozhodnutí do nizozemského práva. Článek 1 uvedeného zákona zní:

„Pro účely tohoto zákona se rozumí:

[...]

- b. evropským zatýkacím rozkazem: písemné rozhodnutí justičního orgánu členského státu Evropské unie vystavené s cílem zatknutí a předání osoby justičním orgánem členského státu;

[...]

- i) vystavujícím justičním orgánem: justiční orgán členského státu Evropské unie, který je oprávněn vydat evropský zatýkáací rozkaz podle práva tohoto státu;

[...]“

- 9 Článek 5 zákona o předávání osob stanoví:

„Osoby jsou předávány výhradně vystavujícím justičním orgánům ostatních členských států Evropské unie a při dodržování ustanovení tohoto zákona či ustanovení přijatých na jeho základě.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 10 Dne 13. února 2012 Jonavos apylinkės teismas (okresní soud Jonava, Litva) uložil R. Kovalkovasovi, litevskému státnímu příslušníkovi, trest odnětí svobody v délce čtyř let a šesti měsíců za spáchání trestného činu napadení a úmyslného závažného ublížení na zdraví. Během srpna 2013 litevské ministerstvo vnitra vystavilo evropský zatýkáací rozkaz proti R. Kovalkovasovi za účelem výkonu zbývajících částí uvedeného trestu – tedy trestu v délce tři roky, jedenáct měsíců a pět dnů – v Litvě.
- 11 Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) byl jakožto vykonávacímu justičnímu orgánu předložen uvedený evropský zatýkáací rozkaz za účelem zatčení a předání R. Kovalkovase litevským orgánům.
- 12 S ohledem na skutečnosti uvedené v hodnotící zprávě Rady ze dne 14. prosince 2007 o vnitrostátních praktikách týkajících se evropského zatýkáacího rozkazu [hodnotící zpráva o čtvrtém kole vzájemných hodnocení – „Praktické uplatňování evropského zatýkáacího rozkazu a odpovídajících postupů předávání mezi členskými státy“: zpráva o Litvě (12399/2/07 REV 2)], předkládající soud chová pochybnosti ohledně toho, zda evropský zatýkáací rozkaz vystavený orgánem, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, musí být považován za rozkaz vystavený „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, a zda v důsledku toho uvedený evropský zatýkáací rozkaz představuje „soudní rozhodnutí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí.
- 13 V tomto ohledu se předkládající soud táže, zda pojmy soudní rozhodnutí“ a „justiční orgán“ ve smyslu rámcového rozhodnutí musí být vykládány jako autonomní pojmy unijního práva, nebo zda mohou členské státy samy vymezit jejich smysl a působnost.
- 14 V případě, že by uvedené pojmy spadaly do vnitrostátního práva členských států, má předkládající soud za to, že zejména s ohledem na body 5, 6 a 9 odůvodnění rámcového rozhodnutí by bylo možné pochybovat o tom, zda je v souladu s rámcovým rozhodnutím volba Litevské republiky určit ministerstvo spravedlnosti jako „vystavující justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 uvedeného rozhodnutí, neboť taková volba porušuje cíl rámcového rozhodnutí týkající se „depolitizace“ předávacích postupů.
- 15 V případě, že by uvedené pojmy byly považovány za autonomní pojmy unijního práva, odkazuje předkládající soud na bod 56 rozsudku ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385) a má za to, že uvedené pojmy znamenají, že evropský zatýkáací rozkaz vydává orgán, který má postavení a pravomoci, které mu umožňují nabídnout dostačující soudní ochranu ve stadiu vystavení evropského zatýkáacího rozkazu. S ohledem na zásadu vzájemného uznávání, na které je založeno rámcové rozhodnutí, má předkládající soud za to, že je vyloučeno, aby evropský zatýkáací rozkaz byl vystaven ministerstvem členského státu. V tomto ohledu může být irelevantní, že se evropský zatýkáací rozkaz zakládá na rozhodnutí soudu tohoto členského státu.

- 16 Předkládající soud má za to, že evropský zatýkací rozkaz vystavený ministerstvem lze považovat za vydaný „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí, jestliže k jeho vystavení dojde výhradně na žádost soudu, který uložil trest, a z titulu výkonu rozhodnutí tohoto soudu, jenž považoval za přiměřené vystavit evropský zatýkací rozkaz.
- 17 Za těchto okolností se rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) Jsou pojmy ‚justiční orgán‘, uvedený v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...], a ‚soudní rozhodnutí‘, uvedený v čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...], autonomními pojmy unijního práva?
- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku: na základě jakých kritérií lze určit, zda orgán vystavujícího členského státu je takovým ‚justičním orgánem‘ a zda evropský zatýkací rozkaz, který vydal, je tedy takovým ‚soudním rozhodnutím‘?
- 3) V případě kladné odpovědi na první otázku: spadá [litevské] ministerstvo spravedlnosti pod pojem ‚justiční orgán‘, jenž je uveden v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...], a je evropský zatýkací rozkaz vydaný tímto orgánem v důsledku toho ‚soudním rozhodnutím‘ uvedeným v čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí [...]?
- 4) V případě záporné odpovědi na první otázku: je určení takového orgánu, jako je [litevské] ministerstvo spravedlnosti jakožto vystavujícího justičního orgánu v souladu s unijním právem?“

K naléhavému řízení

- 18 Předkládající soud požádal, aby byla tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce projednána v naléhavém řízení o předběžné otázce upraveném v článku 107 jednacího řádu Soudního dvora.
- 19 Na podporu této žádosti zejména uvádí, že R. Kovalkovas je v současnosti zbaven osobní svobody až do doby skutečného předání litevským orgánům.
- 20 Zaprvé je třeba uvést, že se tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce týká výkladu rámcového rozhodnutí, které spadá do oblastí upravených v hlavě V části třetí Smlouvy o FEU, která pojednává o prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Je tudíž způsobilá k projednání v naléhavém řízení o předběžné otázce.
- 21 Zadruhé je zapotřebí zohlednit podle judikatury Soudního dvora okolnost, že osoba dotčená ve věci v původním řízení je v současné době zbavena osobní svobody a její ponechání ve vazbě závisí na vyřešení sporu v původním řízení (rozsudek ze dne 16. července 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 24). Podle vysvětlení poskytnutých předkládajícím soudem bylo totiž zadržovací opatření týkající se R. Kovalkovase přijato v rámci výkonu evropského zatýkacího rozkazu vystaveného proti dotčené osobě.
- 22 Za těchto podmínek čtvrtý senát Soudního dvora dne 12. září 2016 na návrh soudce zpravodaje po vyslechnutí generálního advokáta rozhodl vyhovět žádosti předkládajícího soudu o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení.
- 23 Kromě toho na základě článku 111 jednacího řádu rozhodl o upuštění od písemné části řízení uvedené v jeho čl. 109 odst. 2.

K předběžným otázkám

K první až třetí otázce

- 24 Podstatou první a třetí otázky předkládajícího soudu, které je třeba přezkoumat společně, je, zda pojem „justiční orgán“ uvedený v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí je autonomním pojmem unijního práva a zda uvedený čl. 6 odst. 1 musí být vykládán v tomto smyslu, že orgán výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, spadá pod pojem „vystavující justiční orgán“ ve smyslu uvedeného ustanovení, takže evropský zatýkácí rozkaz vystavený uvedeným orgánem s cílem výkonu rozsudku o trestu odnětí svobody může být považován za „soudní rozhodnutí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí.
- 25 Úvodem je třeba připomenout, že rámcové rozhodnutí, jak vyplývá zejména z jeho čl. 1 odst. 1 a 2 a z bodů 5 a 7 odůvodnění, má za cíl nahradit mnohostranný systém vydávání založený na Evropské úmluvě o vydávání ze dne 13. prosince 1957 systémem předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem trestního řízení nebo výkonu soudních rozhodnutí, který je založen na zásadě vzájemného uznávání (rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 75 a citovaná judikatura).
- 26 Rámcové rozhodnutí tedy zavedením nového zjednodušeného a efektivnějšího systému předávání osob odsouzených pro porušení trestněprávních předpisů nebo podezřelých z jejich porušení směřuje k usnadnění a urychlení justiční spolupráce s cílem přispět k uskutečnění cíle, který byl Unii vytčen, a sice stát se prostorem svobody, bezpečnosti a práva, přičemž vychází z vysoké úrovně důvěry, která musí existovat mezi členskými státy (rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 76 a citovaná judikatura).
- 27 Jak zásada vzájemné důvěry mezi členskými státy, tak zásada vzájemného uznávání mají v unijním právu zásadní význam, neboť umožňují vytvoření a zachování prostoru bez vnitřních hranic. Konkrétně, zásada vzájemné důvěry zejména v souvislosti s prostorem svobody, bezpečnosti a práva každému z těchto států ukládá, aby až na výjimečné okolnosti vycházel z toho, že všechny ostatní členské státy dodržují unijní právo, a zejména základní práva, která unijní právo uznává (rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 78 a citovaná judikatura).
- 28 Zásada vzájemného uznávání, která je úhelným kamenem justiční spolupráce, znamená na základě čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí to, že členské státy jsou v zásadě povinny evropskému zatýkácímu rozkazu vyhovět. Vykonávající justiční orgán totiž může takový zatýkácí rozkaz odmítnout pouze v taxativně uvedených případech povinného odmítnutí výkonu podle článku 3 rámcového rozhodnutí nebo fakultativního odmítnutí výkonu podle článků 4 a 4a rámcového rozhodnutí. Mimoto výkon evropského zatýkácího rozkazu může být vázán pouze na některou z podmínek taxativně stanovených v článku 5 rámcového rozhodnutí (rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 79 a 80, jakož i citovaná judikatura).
- 29 Nicméně pouze evropské zatýkácí rozkazy ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí musí být vykonány v souladu s jeho ustanoveními. Z článku 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí plyne, že evropský zatýkácí rozkaz představuje „soudní rozhodnutí“, což vyžaduje, aby bylo vydáno „justičním orgánem“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí.
- 30 Podle posledně uvedeného ustanovení je vystavující justiční orgán justiční orgán vystavujícího členského státu, který je oprávněn vydat evropský zatýkácí rozkaz podle práva tohoto státu.

- 31 Ačkoli čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí v souladu se zásadou procesní autonomie členských států odkazuje na právo členských států, je třeba konstatovat, že tento odkaz se omezuje na určení justičního orgánu, který má pravomoc vystavit evropský zatýkací rozkaz. Uvedený odkaz se tudíž netýká definice samotného pojmu „justiční orgán“.
- 32 Za uvedených podmínek nemůže být smysl a rozsah pojmu „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí ponechán na posouzení jednotlivých členských států (obdobně viz rozsudky ze dne 17. července 2008, Kozłowski, C-66/08, EU:C:2008:437, bod 43, a ze dne 16. listopadu 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, bod 38).
- 33 Z toho plyne, že pojem „justiční orgán“ uvedený v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí vyžaduje v celé Evropské unii autonomní a jednotný výklad, přičemž v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora je tento výklad třeba nalézt s přihlédnutím ke znění tohoto ustanovení, kontextu, jehož je součástí, a cíli sledovanému rámcovým rozhodnutím (viz obdobně rozsudek ze dne 28. července 2016, JZ, C 294/16 PPU, EU:C:2016:610, bod 37 a citovaná judikatura).
- 34 Ohledně znění čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí je třeba uvést, že výraz „justiční orgán“ nacházející se v uvedeném ustanovení se neomezuje na označení pouze soudců či soudů členského státu, ale umožňuje širě zahrnout orgány povolané k účasti na soudnictví v dotyčném vnitrostátním právním řádu (rozsudek z dnešního dne, Poltorak, C-452/16 PPU, bod 33).
- 35 Je však třeba konstatovat, že pojem „justiční orgán“ uvedený v tomto ustanovení nelze vykládat v tom smyslu, že umožňuje zahrnout rovněž orgán výkonné moci členského státu, jako je ministerstvo.
- 36 Zaprvé v běžném významu se pojem „justiční“ netýká ministerstev členských států. Tento pojem totiž odkazuje na soudní moc, která – jak uvedl generální advokát v bodě 34 stanoviska – musí být v souladu se zásadou oddělení mocí, která charakterizuje fungování právního státu, oddělena od moci výkonné. Justičními orgány se tradičně rozumí orgány, které se účastní soudnictví, zejména na rozdíl od ministerstev nebo jiných vládních orgánů, které spadají pod moc výkonnou.
- 37 Zadruhé rámcové rozhodnutí spočívá na zásadě, podle které musí u rozhodnutí o evropském zatýkacím rozkazu být zajištěny veškeré záruky, které jsou tomuto typu rozhodnutí vlastní, zejména záruky plynoucí ze základních práv a základních právních zásad uvedených v čl. 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí. To znamená, že nejen rozhodnutí o výkonu evropského zatýkacího rozkazu, ale také rozhodnutí o vystavení takového rozkazu musí být vydáno justičním orgánem, tak aby celý postup předávání mezi členskými státy stanovený v rámcovém rozhodnutí probíhal pod soudním dohledem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 30. května 2013, F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, body 39, 45 a 46).
- 38 V tomto kontextu článek 7 rámcového rozhodnutí povoluje členským státům, s výhradou splnění podmínek stanovených v uvedeném ustanovení a je-li to nezbytné kvůli organizaci jejich vnitřních soudních systémů, učinit za správní doručení a převzetí evropského zatýkacího rozkazu odpovědným nejustiční orgán, tedy ústřední orgán.
- 39 Přitom, ačkoli ministerstvo členského státu může spadat pod pojem „ústřední orgán“ ve smyslu uvedeného článku, z uvedeného ustanovení – ve spojení s bodem 9 odůvodnění rámcového rozhodnutí – nicméně plyne, že zásah takového ústředního orgánu je omezen na poskytnutí praktické a správní pomoci příslušným justičním orgánům. Možnost uvedenou v článku 7 rámcového rozhodnutí nelze rozšířit natolik, že by členským státům umožnila nahradit tímto ústředním orgánem justiční orgány, které mají pravomoc přijmout rozhodnutí o vystavení evropského zatýkacího rozkazu.
- 40 Zatřetí by určení orgánu výkonné moci jako „vystavujícího justičního orgánu“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí bylo v rozporu s cíli sledovanými rámcovým rozhodnutím a připomenutými v bodech 25 až 28 tohoto rozsudku.

- 41 Rámcové rozhodnutí směřuje k zavedení zjednodušeného systému předávání přímo mezi justičními orgány určeného k nahrazení klasického systému spolupráce mezi svrchovanými státy, který implikuje zásah a posouzení ze strany politické moci, a to za účelem zajištění volného pohybu soudních rozhodnutí v trestních věcech v prostoru svobody, bezpečnosti a práva.
- 42 Přitom by určení orgánu výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, jako orgánu příslušného k vystavování evropského zatýkacího rozkazu, vedlo k tomu, že by výkonné moci byla udělena rozhodovací pravomoc v postupech předávání hledaných osob, přičemž právě tomu se rámcové rozhodnutí snaží zabránit.
- 43 Mimoto zásada vzájemného uznávání zakotvená v čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí, na jehož základě je vykonávající justiční orgán povinen vykonat zatýkací rozkaz vystavený vystavujícím justičním orgánem, spočívá na předpokladu, podle kterého justiční orgán zasáhl před výkonem evropského zatýkacího rozkazu, za účelem výkonu soudního přezkumu.
- 44 Vystavení zatýkacího rozkazu orgánem výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, přitom nemůže vykonávajícímu justičnímu orgánu dát jistotu, že vystavení evropského zatýkacího rozkazu prošlo soudním přezkumem, a nemůže tedy dostačovat k odůvodnění vysokého stupně důvěry mezi členskými státy uvedeného v bodě 26 tohoto rozsudku, který představuje samotný základ rámcového rozhodnutí.
- 45 Z toho plyne, že pojem „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí musí být vykládán v tom smyslu, že pod uvedený pojem nespadá ministerstvo členského státu, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, takže evropský zatýkací rozkaz vystavený uvedeným orgánem nemůže být považován za „soudní rozhodnutí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí.
- 46 Konečně tento výklad není zpochybněn skutečností, že – jak uvedla litevská vláda v odpovědi na písemné otázky Soudního dvora – litevské ministerstvo spravedlnosti má pravomoc jednak pouze ve striktním rámci výkonu pravomocného rozsudku vydaného soudem v soudním řízení a jednak pouze na návrh soudu.
- 47 Z informací poskytnutých litevskou vládou v odpověď na písemné otázky Soudního dvora totiž plyne, že rozhodnutí o vystavení evropského zatýkacího rozkazu přísluší nakonec litevskému ministerstvu spravedlnosti, a nikoli soudu, který uložil trest odnětí svobody, na kterém se zakládá uvedený evropský zatýkací rozkaz. Uvedené ministerstvo kontroluje dodržování podmínek nezbytných k takovému vystavení a má rovněž prostor pro posouzení ohledně jeho přiměřenosti.
- 48 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba na první až třetí otázku odpovědět tak, že pojem „justiční orgán“ uvedený v čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí je autonomním pojmem unijního práva a uvedený čl. 6 odst. 1 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgán výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, byl určen jako „vystavující justiční orgán“ ve smyslu uvedeného ustanovení, takže evropský zatýkací rozkaz vystavený uvedeným orgánem s cílem výkonu rozsudku o trestu odnětí svobody nelze považovat za „soudní rozhodnutí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí.

Ke čtvrté otázce

- 49 Vzhledem k odpovědi poskytnuté na první až třetí otázku není namístě odpovídat na čtvrtou otázku.

K omezení časových účinků tohoto rozsudku

- 50 Litevská vláda, jakož i na jednání nizozemská vláda a Evropská komise požádaly Soudní dvůr, aby omezil časové účinky tohoto rozsudku, pokud by rozhodl, že orgán výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, nespadá pod pojem „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí. V zásadě uplatňovaly případné důsledky, které by mohl tento rozsudek mít pro věci, ve kterých byl evropský zatýkací rozkaz vystaven orgánem, který není „justičním orgánem“ ve smyslu uvedeného ustanovení.
- 51 V tomto ohledu je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou výklad pravidla práva Unie, který Soudní dvůr podává při výkonu své pravomoci, kterou mu přiznává článek 267 SFEU, objasňuje a upřesňuje význam a dosah tohoto pravidla tak, jak musí být nebo jak mělo být chápáno a používáno od okamžiku, kdy nabylo účinnosti. Z toho vyplývá, že pravidlo takto vykládané může a musí být uplatňováno soudem na právní vztahy vzniklé a založené před vydáním rozsudku rozhodujícího o žádosti o výklad, pokud jsou splněny podmínky umožňující předložit příslušným soudům spor ohledně použití uvedeného pravidla (rozsudek ze dne 17. září 2014, Liivimaa Lihaveis, C-562/12, EU:C:2014:2229, bod 80 a citovaná judikatura).
- 52 Soudní dvůr mohou jen zcela výjimečně přimět okolnosti k tomu, aby na základě obecné zásady právní jistoty, která je vlastní unijnímu právnímu řádu, omezil možnost všech zúčastněných osob dovolávat se ustanovení, jehož výklad podal, za účelem zpochybnění právních vztahů založených v dobré víře. Aby bylo možné o takovém omezení rozhodnout, je nezbytné, aby byla splněna dvě podstatná kritéria, a to dobrá víra zúčastněných kruhů a riziko závažných obtíží (rozsudky ze dne 27. února 2014, Transportes Jordi Besora, C-82/12, EU:C:2014:108, bod 41 a ze dne 22. září 2016, Microsoft Mobile Sales International a další, C-110/15, EU:C:2016:717, bod 60).
- 53 V projednávané věci plyne zejména z hodnotící zprávy Rady ze dne 14. prosince 2007, uvedené v bodě 12 tohoto rozsudku, že Rada v minulosti kritizovala vystavování evropských zatýkacích rozkazů litevským ministerstvem spravedlnosti jako neslučitelné s požadavkem určení „justičního orgánu“. Za těchto podmínek nelze mít za to, že Litevská republika byla vedena k chování, které nebylo v souladu s unijním právem, z důvodu objektivní a závažné nejistoty ohledně smyslu ustanovení unijního práva.
- 54 Za těchto podmínek není namístě omezit časové účinky tohoto rozsudku.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Pojem „justiční orgán“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, je autonomním pojmem unijního práva a uvedený čl. 6 odst. 1 musí být vykládán v tom smyslu, že brání tomu, aby orgán výkonné moci, jako je litevské ministerstvo spravedlnosti, byl určen jako „vystavující justiční orgán“ ve smyslu uvedeného ustanovení, takže evropský zatýkací rozkaz vystavený uvedeným orgánem s cílem výkonu rozsudku o trestu odnětí svobody nelze považovat za „soudní rozhodnutí“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí 2002/584, ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299.

Podpisy.